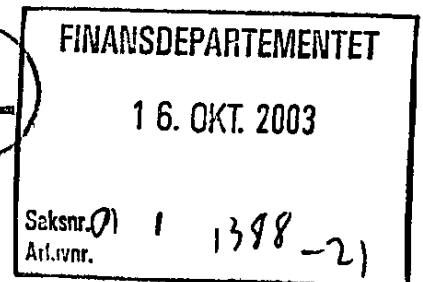

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler K Elvestad

Du linje 22 93 99 18

Vår ref
03/5428

Arkivnr
008

Deres ref
01/1388 SL EGJ/KR

Dato
14 10 2003

HØRINGSUTTAELSE TIL FORSLAG TIL ENDRING AV LIKNINGSLOVEN § 6-4 OG MERVERDIAVGIFTSLOVEN § 48 OM LIKNINGS- OG AVGIFTS- MYNDIGHETENES ADGANG TIL Å KREVE KONTROLLOPPLYSNINGER FRA BANKER M.M.

Kredittilsynet viser til Finansdepartementets høringsbrev, datert 9 juli 2003, om ovennevnte sak

1. Innledning

Det er fastsatt taushetspliktsbestemmelser i særlovgivningen for virksomheter underlagt tilsyn fra Kredittilsynet. Det er gjort unntak fra taushetsplikten, blant annet for opplysninger tilsynsenhetene er forpliktet til å gi i henhold til lov. Dersom de lovendringene som nå foreslås fra Finansdepartementet kan bidra til å skape større klarhet i hvilke tilfeller taushetsplikten ikke gjelder overfor skatte- og avgiftsmyndighetene, ser Kredittilsynet dette som en fordel.

Ligningsloven § 6-4 nr 2 er bygget opp slik at det først gis en oppregning av hvilke virksomheter som har oppgaveplikt knyttet til innskuddskontoer og lånekontoer. Selv om det ikke er foreslått vesentlige endringer i kretsen av de virksomheter som skal ha opplysningsplikt i henhold til bestemmelsen, har Kredittilsynet funnet grunn til å knytte noen kommentarer til dette forhold, jfr punkt 2 i det følgende.

I ligningsloven § 6-4 nr 3 pålegges de samme virksomhetene en opplysningsplikt. Kredittilsynet forstår det slik at opplysningsplikten etter denne bestemmelsen ikke er begrenset til innskudd- og lånekontoer, men midler disse virksomhetene har til forvaltning for identifiserte juridiske eller fysiske personer, boer eller innretninger, samt midler som er deponert, formidlet eller annet økonomisk mellomværende. Etter Kredittilsynets oppfatning kan det være noe uklart hva det skal opplyses om etter denne bestemmelsen. Dette er kommentert nærmere i punkt 3 i det følgende.

KREDITILSYNET

Postadresse
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Besøksadresse
Østensjøveien 43
0667 OSLO

Telefon 22 93 98 00
Telefax 22 63 02 26
Org nr 840747 972

E-post post@kredittilsynet.no
URL www.kredittilsynet.no

Kredittilsynet har ikke oversikt over det regelverket som gjelder for lignings- og avgiftsmyndighetenes kontrollarbeid, herunder forskrifter. Grunnlaget for Kredittilsynets høringsuttalelse er bare Finansdepartementets høringsbrev, og det tas derfor forbehold om at spørsmål som reises eller kommentarer som gis kan være løst av annen lovgivning eller at det ikke er et problem i praksis.

2. Ligningsloven § 6-4 nr. 2

2.1 Hva oppgaveplikten gjelder

Bestemmelsen pålegger oppgaveplikt knyttet til innskuddkontoer og lånekontoer.

Kredittilsynet legger for det første til grunn at bestemmelsen gjelder innskudd- og utlån av **kontanter**. Dette fremkommer ikke klart av ordlyden på annen måte enn henvisningen til "andre som har penger til forvaltning" og "låneformidling". Bakgrunnen for denne presiseringen fra Kredittilsynets side er at enkelte av de virksomhetene som er regnet opp kan ha andre midler enn penger til forvaltning, utlån, eller formidling, typisk verdipapirer. Det antas at departementet vurderer behovet for å gjøre lovteksten klarere på dette punktet.

Videre legger Kredittilsynet til grunn at det med "lånekonti" er ment oppgave over utlån og kreditter.

Når det gjelder bruken av begrepet "innskuddskonti" kan dette skape en viss usikkerhet i og med at innskuddsbegrepet normalt blir forbundet med eneretten for banker og samvirkeforeninger til å ta imot innskudd. Bankmonopolet gjelder imidlertid bare for innskudd fra allmennheten. Kredittilsynet antar at bestemmelsen er ment å fange opp også andre innskudd (enn fra allmennheten).

Kredittilsynet legger til grunn at det normalt vil være slik at alle andre enn banker som tar imot oppgavepliktige "innskudd" fra sine kunder i stor utstrekning setter disse pengene inn på en bankkonto, og at det dermed vil skje en dobbelrapportering dvs både fra banken og fra den som tar imot innskuddet. Dersom innskuddsrapportering fra andre enn banker bare skal skje dersom rapporteringen fra banken ikke gir opplysninger om hvem det som er rettighetshaver til pengene på kontoene, kunne dette vært presisert i lovteksten. I og med at dette vil være situasjonen også under gjeldende bestemmelse, legger Kredittilsynet til grunn at dette er løst på en tilfredsstillende måte.

I og med at opplysningsplikten er begrenset til innskuddskontoer antar Kredittilsynet at et foretak ikke har oppgaveplikt knyttet til eventuelle obligasjoner eller sertifikater som foretaket måtte ha utstedt for salg i markedet.

2.2 Hvem oppgaveplikten gjelder for

Når det gjelder den konkrete oppregning av hvilke virksomheter som har oppgaveplikt knyttet til pengeinnskudd og utlån/kreditt knyttet til penger, har Kredittilsynet funnet det hensiktsmessig å gi en oversikt over de begrepene som benyttes på de aktuelle virksomhetene som er underlagt tilsyn av Kredittilsynet, jf punkt 2.3 i det følgende. Det vises her særlig til at begrepet "fonds- og aksjemegler" er erstattet med "verdipapirforetak".

Når det gjelder oppregningen i lovbestemmelsen har Kredittilsynet notert seg at forvaltningsselskap for verdipapirfond, inkassoforetak og eiendomsmeglerforetak ikke er spesielt nevnt i oppregningen. Det er mulig at slik virksomhet vil fanges opp av ordlyden "*andre som har penger til forvaltning*" eller som "*driver utlånsvirksomhet*". Dersom det er ment å gjelde en oppgaveplikt også for disse, bør det tas inn i teksten i likhet med andre virksomheter som er regulert i særlov. Det vises særlig til endringer i inkassoloven som innebærer at det nå er krav om inkassobevilling for å kjøpe opp *forfalte* fordringer.

Dersom også disse virksomhetene tas inn i lovteksten, reiser Kredittilsynet spørsmål ved om det er behov for en sekkepost som fanger opp andre som har penger til forvaltning eller som driver utlånsvirksomhet, og om det i det hele tatt er mulig å følge opp oppgaveplikten i forhold til disse andre som i så fall måtte bli omfattet.

Kredittilsynet vil for ordens skyld presisere at det alltid vil være den aktuelle særlovgivningen som avgjør hvilken adgang den enkelte oppgavepliktige har til å drive slik virksomhet som utløser oppgaveplikt, i tillegg til eventuelle begrensninger i de vedtektene som måtte gjelde for foretaket.

2.3 Begrepsbruk

Til orientering, eller som grunnlag for en nærmere vurdering, følger en oversikt over de betegnelse som benyttes på de aktuelle virksomhetene i den særlovgivningen Kredittilsynet forvalter.

"*Banker*" dekker sparebanker og forretningsbanker, jf lov av 24. mai 1961, hhv lov nr 1 og nr 2. Kredittilsynet har ikke tilsyn med statsbankene eller andre offentlige låneordninger.

"*Forsikringsselskaper*" dekker skadeforsikringsselskaper, livsforsikringsselskaper og kredittforsikringsselskaper, jf lov av 10. juni 1988 nr 39 om forsikringsselskaper. Verken pensjonskasser eller pensjonsfond faller inn under betegnelsen forsikringsselskaper.

"*Finansieringsforetak*" er en samlebetegnelse både på finansieringsselskaper og kredittforeninger (hypotekforeninger). De har sin særregulering i kapittel 3 i lov av 10. juni 1988 nr 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner.

"*Låneformidlingsforetak*" har sin særregulering i kapittel 4 i lov av 10. juni 1988 nr 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner. Virksomheten kan imidlertid også utøves av verdipapirforetak, jfr nedenfor.

"*Finansinstitusjon*" er en samlebetegnelse på alle de fire foregående foretakstypene og omfatter også pensjonskasser, men ikke pensjonsfond. Kapittel 1 og 2 i finansieringsvirksomhetsloven er felles for alle finansinstitusjoner.

Begrepet finansinstitusjon omfatter imidlertid også holdingselskap i finanskonsern, dvs selskap som bare skal forvalte sine eierinteresser i andre typer finansinstitusjoner og i konsernselskapene for øvrig. Det drives ikke noen virksomhet i disse holdingselskapene ut over forvaltning av egne midler. Særreguleringen av slike holdingselskaper finnes i finansieringsvirksomhetsloven kapittel § 2a del IV.

"Samvirkelag" kan ta imot innskudd, men har ikke lenger adgang til å yte lån uten at det inntar konsesjonsplikt etter finansieringsvirksomhetsloven. Pr dato er det bare OBOS som har konsesjon som finansieringsselskap, og som dermed har rett til å ta imot innskudd fra og yte lån til sine medlemmer. Eventuelle "spareforeninger" er ikke regulert eller underlagt tilsyn av Kredittilsynet. Når det gjelder interessekontor, bedriftsspareordninger og lignende vises det til NOU 1998:14 om finansforetak punkt 6.4.3 på side 78.

"Verdipapirforetak" (foretak som yter investeringstjenester) erstattet begrepet "fonds- og aksjemegler" ved lov 19. juni 1997 nr. 79 (verdipapirhandelloven) § 1-2, jf. § 7-1. Den rene meglerfunksjonen faller inn under § 1-2 første ledd nr. 1 og defineres som mottak og formidling av ordre på vegne av investor i forbindelse med finansielle instrumenter, samt utførelse av slik ordre. Aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt faller inn under § 1-2 første ledd nr. 3. De verdipapirforetakene som har stillet sikkerhet, jf. verdipapirhandelloven § 8-13 kan også drive låneformidling.

"Forvaltningsselskap for verdipapirfond" er regulert av lov 12. juni 1981 nr. 52 (verdipapirfondloven). Et verdipapirfond er en "selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet og som for det vesentligste består av finansielle instrumenter", jf. verdipapirfondloven § 1-2 nr. 1. Et forvaltningsselskap er definert som "et selskap som driver verdipapirfondforvaltning", jf. verdipapirfondloven § 1-2 nr. 2, mens verdipapirfondforvaltning er definert som "forvaltning av verdipapirfond herunder salg og innløsning av andeler i fondet og kjøp og salg av finansielle instrumenter for fondet".

"Inkassoforetak" er regulert i lov 13. mai 1988 nr. 26. Loven regulerer både fremmedinkasso og egeninkasso, jf. § 2.

"Eiendomsmeglerforetak og eiendomsmegling" er regulert av lov 16. juni 1989 nr. 53.

3. Ligningsloven § 6-4 nr. 3

Bestemmelsen pålegger de samme virksomhetene en opplysningsplikt. Det vises derfor til Kredittilsynets kommentarer under punkt 2.2 og 2.3 foran.

Selv om det ikke fremkommer uttrykkelig av høringsbrevet, legger Kredittilsynet til grunn at plikten for tilsynsenhetene til å gi opplysninger vil være begrenset til opplysninger tilsynsenhetene faktisk har eller er forpliktet til å ha i henhold til annet regelverk. Dvs. at de opplysningspliktige skal ikke være pålagt å innhente informasjon fra andre for å gi denne videre til lignings- og avgiftsmyndighetene.

Opplysningsplikten i § 6-4 nr. 3 er ikke begrenset til innskudd- og lånekonti, dvs. penger, men "midler" som de har til forvaltning for navngitt person, bo, selskap eller innretning. Etter Kredittilsynets oppfatning vil "midler" sammen med begrepet "andre mellomværende" kunne omfatte finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 1-2 annet ledd. Er det meningen?

Kredittilsynet stiller imidlertid spørsmål ved om også gjenstander som oppbevares er å anse som "deposita" eller om det bare er penger og eventuelt finansielle instrumenter?

Det er også noe uklart for Kredittilsynet hva som menes med "deposita" Har eller vil eksempelvis en bank ha plikt til å finne ut av og opplyse hva som befinner seg i bankbokser som leies ut, uten at det foreligger en ransakningsordre?

Som nevnt innledningsvis er det mulig at ovennevnte ikke er aktuelle problemstillinger Kredittilsynet har derfor valgt å begrense høringsuttalelsen her til bare å reise spørsmålene

4. **Økonomisk betydning**

Det fremkommer ikke av høringsbrevet om lovendringene vil innebære økte omkostninger for tilsynsenhetene for å fremskaffe de opplysninger som måtte bli etterspurt av skatte- og avgiftsmyndighetene Kredittilsynet legger til grunn at tilsynsenhetene har etablert systemer som tar høyde for den ordinære oppgaverapporteringen Dersom det i stor grad også blir etterspurt andre opplysninger i enkeltsaker, vil dette kunne kreve manuell oppfølging i tilsynsenhetene som kan tenkes å innebære en ekstrabelastning Kredittilsynet har imidlertid notert at flere av interesseorganisasjonene for de berørte næringer er gitt anledning til å uttale seg, og legger til grunn at dette forhold vil bli tatt opp av disse i deres høringsuttalelser

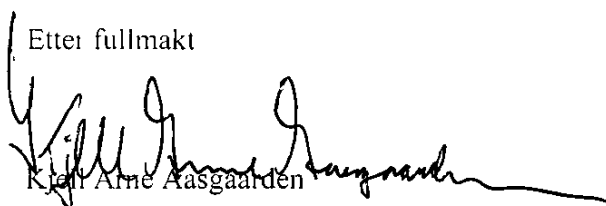
5. **Merverdiavgiftsloven § 48**

Kredittilsynet legger til grunn at kommentarene til de to ovennevnte bestemmelsene vil være av betydning også for merverdiavgiftsloven § 48 Denne kommenteres derfor ikke særskilt

* * *

Brevet sendes også i elektronisk form til arkiv_postmottak@finans.dep.no

Etter fullmakt

Kjetil Arne Aasgaard

Kjersti Elvestad